

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter V. Sn. Cemal Ufuk KARAKAYA Başkanlığında 26.10.2022 gün ve saat 15:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

- İlgi: a) 10.07.2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.
b) 15.06.2006 Tarih, 26199 Resmî Gazete Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği
c) 13.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu.
ç) 01.07.2005 tarihli ve 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanun
d) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Erişilebilir Ulaşım Stratejisi ve Eylem Planları 2021-2025
e) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 11. Kalkınma Planı 2019-2023
f) 17.01.2022 tarih ve 1649 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı yazısı
g) 28.01.2022 Tarih ve 2022/1-21 Sayılı UKOME Kararı
ğ) 23.02.2022 Tarih ve 2022/2-6 Sayılı UKOME Kararı
h) 18.05.2022 Tarih ve 2022/6-15 Sayılı UKOME Kararı
ı) Toplu Ulaşım Hizmetler Müdürlüğü'nün 21.10.2022 tarih ve 01627333 sayılı yazısı,

TEKLİF: Engelsiz Taksi Taşımacılığı düzenlenmesi teklifi.

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (i) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporunda;

İlgi (a) Kanunun 7. Maddesinde “Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek”, 9. Maddesinde “Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır.” hükümleri yer almaktadır.

İlgi (b) Yönetmeliğin 18. Maddesinde “Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek” ve “Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle.”, 28. Maddesinde ise “Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bildirilir. (2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME’ce tespit edilir.” hükümleri yer almaktadır.

İlgi (c) Kanunun, 15. Maddesinde “p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.” hükmü yer almaktadır.

İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 2021/275 karar numaralı kararında; “ UKOME’lerin 5216 sayılı kanunun 7. Maddesinde sayılan ulaşım ile ilgili tüm düzenlemeleri yapma görev ve yetkilerinin bulunduğu, dolayısıyla günün gelişmelerine göre ulaşım hizmetinin sağlıklı ve güvenli yürütülebilmesi için yasal sınırlar içinde her türlü tedbiri almaya yetkisinin bulunduğu açıktır” hükmü yer almaktadır.

İlgi (ç) kanununun Geçici Madde 3. Bendinde “Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan sürücü koltuğu hariç dokuz veya daha fazla koltuğu bulunan araçlarla sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin engellilerin erişilebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri alır.” hükmü yer almaktadır.

İlgi (d) eylem planının 1. adımında “Erişilebilir taksi mevzuatının hazırlanması”, 4. adımında “Taksilerin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik dönüşüm planlaması ve erişilebilirlik maliyet analizlerinin yapılması” ve 5. Adımında “Erişilebilir taksi plakası verilmesine yönelik pilot uygulama çalışmalarının tamamlanması” hükümleri yer almakta olup ilgi (f) yazı ile hareket kabiliyeti kısıtlı bireylerin hareket alanını genişletip, sosyal hayata katılımlarını arttırmak amacıyla hazırlanan Erişilebilir Ulaşım Stratejisi ve Eylem Planı’nı tarafımıza yollanmıştır.

İlgi (e) 11. Kalkınma Planında yüksek kamu politikalarıyla, fırsat eşitliğine dayalı, kolay erişilebilir ve vatandaş odaklı kamu hizmetleri sunulması, engellilerin işgücüne katılımını ve istihdam edilebilirliğinin artırılması, kolay erişilebilir çocuk, engelli ve yaşlı bakım imkânlarının yaygınlaştırılması vb. amaçlanmaktadır.

İlgi (g) UKOME kararıyla 500 adedi engelli erişimine özel olmak üzere 5000 adet yeni taksi arzı teklifi değerlendirilmiş ve oy çokluğu ile reddedilmiştir.

İlgi (ğ) UKOME kararıyla 500 adedi engelli erişimine özel olmak üzere 5000 adet yeni taksi arzı teklifi değerlendirilmiş ve oy çokluğu ile reddedilmiştir.

İlgi (h) UKOME kararıyla 500 adedi engelli erişimine özel olmak üzere 5000 adet yeni taksi arzı teklifi değerlendirilmiş ve oy çokluğu ile reddedilmiştir.

Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Değerlendirmesi: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni, Ağustos 2022’ye (https://www.aile.gov.tr/media/117257/eyhgm_istatistik_bulteni_agustos2022.pdf) göre İstanbul’da engelli nüfusunun 370.430 ve genel nüfus içinde yaş grubu ve cinsiyete göre en az bir engeli olan kişi sayısı %6,9 olduğu belirtilmektedir. Bu istatistiğe göre İstanbul’da engelli ve dezavantajlı birey sayısının 1.000.000’den fazla olduğu göz önünde tutulduğunda, taksilerin erişilebilirliğinin sağlanması ile hareket kabiliyeti sürekli (ortopedik engelli, merdiven çıkmada / inmede zorluk yaşayanlar) veya süreksiz (geçici ayak tramvası yaşayanlar, pusetli çocuklu anneler vb.) kısıtlı bireylerin, ulaşım ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik; kısıtlar olmaksızın ulaşım gereksinimlerinin karşılanabileceği kendilerine özel alternatif bir ulaşım aracına sahip olmaları amaçlanmaktadır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2030 Engelsiz Vizyon Belgesinin “Engellilerin yaşamın her alanına dahil olduğu erişilebilir bir toplum inşa etmek” amacı içerisinde “Bu Vizyon Belgesi ile engellilik alanında hak temelli yaklaşımın yaygınlaştırılması;...engellilerin ulaşım sistem ve hizmetlerinin, erişilebilirliğinin sağlanması; amaçlanmaktadır.”, başlıklı “Ulaşım hizmetlerinin ve sistemlerinin erişilebilir hale getirilmesi” Hedef 5’te ise “Kamu ve özel ulaşım hizmetlerinin ve sistemlerinin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik tedbirler alınacaktır.” hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi, ilgi (d) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Erişilebilir Ulaşım Stratejisi Eylem Planları 2021-2025 ve ilgi (e) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 11. Kalkınma Planı 2019-2023 hükümleri ve yukarıdaki tespitler doğrultusunda; Engelli ve dezavantajlı bireylerin sarı taksi tarifi üzerinden öncelikli olarak, diğer taksi kullanıcıların ise sarı taksi tarifi üzerinden %30 fazla ücret ile ücretlendirilmesi suretiyle 500 adet geniş hacimli MPV tipi (Multi Purpose Vehicle – Çok Amaçlı Araç) engelsiz taksinin ihdas edilmesi ve İBB Meclisi tarafından karar verilmesi durumunda bir İBB iştiraki tarafından işletilmesi konusunun UKOME gündemine alınarak karara bağlanması hususunu arz ederim.

T.C
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH	26.10.2022
SAYI	2022/11-11

UKOME'NİN KARARI: Konunun Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Koordinatörlüğünde, UKOME temsilcilerinden oluşacak Alt Komisyon tarafından görüşüldükten sonra UKOME gündeminde değerlendirilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Başkan
C. Ufuk AKAR
Genel Sekreter V.

Üye
Dr. Bülent GÖKCE
Genel Sekreter
Yardımcısı

Üye
Utku CİHAN
Ulaşım Daire Başkanı

Üye
Av. Eren SÖNMEZ
T. Hukuk Müşaviri

Üye
Ali SARAC
İst. Emn. Müd. Tem.

Üye
Nurvit İNANCI
MSB 1. Ordu
Komutanlığı Tem.

Üye
M. Yaşar YILDIRIM
İl Jandarma
Komutanlığı Tem.

Üye
Kaan TEZEL
Sahil Güven. Marmara ve
Bog. Bölge Kom. Tem.

Üye
Hakan YENİLMEZ
Karayolları 1. Bölge
Müdürlüğü Tem.

Üye
Suat KAPTANOĞLU
İst. Liman Başkanlığı
Tem.

Üye
Ercan ÜVENÇ
DHM Genel
Müdürlüğü Tem.

Üye
Ali BASHPINAR
TCDD 1. Bölge
Müdürlüğü Tem.

Üye
Serdar YÜCEL
Ulş. Hzm. Öz. Gen. Md.
Bölge Müd. Tem.

Üye
R. Süleyman ERTOK
Altyapı Yatırımlar Gen.
Müd. Tem.

Üye
İsmail ÖZDEMİR
TCDD Taşımacılık
A.Ş. Tem.

Üye
Hüseyin AYDIN
MEB İl Millî Eğitim
Müdürlüğü Tem.

Üye
Hakan KURULAY
Aile ve Sosyal
Hizmetler Bakanlığı
Tem.

Üye
Yalçın TURKOĞLU
Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği
Bakanlığı Tem.

Üye
Ercan AKAR
Afet ve Acil Durum
Yönetim Başkanlığı
Tem.

Üye
İrfan DEMET
ETT İşl. Gen. Müd.
Tem.

Üye
Sinem DEDETAŞ
İst. Şehir Hatları Tur.
A.Ş. Gen. Müdürü
Tem.

Üye
Özgür SOY
Metro İstanbul A.Ş.
Gen. Müdürü

Üye
Yunus BİLOĞLU
Een İşleri Daire Bşk.
Tem.

Üye
Barış YILDIRIM
Ulaşım Koordinasyon
Müdürü

Üye
Osman KILIÇASLAN
Toplu Ulaşım
Hizmetleri Müdürü

Üye
Melda HOROZ
Ulaşım Planlama
Müdürü

Üye
Eyup AKSU
TŞOF Temsilcisi
Katılmıyorum.

ONAY

... / ... / 2022

Ekrem İMAMOĞLU
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı